

tuon naisen — kysellään toisiltaan. Ei, se on kerrassaan mahdotonta, hänhän oli aivan oikeassa hyljätessään miehensä ja perheensä. Hän ei voinut elää enää sillä tavalla, kuin oli elänyt. Hän tahtoi tietää, mikä on hänen tarkoituksensa ihmisenä. Hän ei enää halua olla leikkikaluna.

Sivussa seisoo ryhmä naisia. Ne ovat syyttäjiä ja puolustajia. Keskustellaan kiihkeästi syytetyn vapauttamisesta.

Nyt julistetaan tuomio. Se on vapauttava. Puheenjohtaja lukee:

"Noran rikokset eivät ole niin suuret. Häntä ei voida rangaista siitä, että on jättänyt miehensä ja lapsensa. Hän on päivittäin näyttänyt tiettä nykyajan naisille, jotka ovat menneet paljoo kauemmas kuin Nora menikään. Tämän vuoksi vapautetaan hänet."

Yleisön keskuudessa kuuluu hyväksyviä ääniä. Joukko hajaantuu hiljalleen.

Kuljen kotiani kohti. Sydämessäni kloitsen siitä virkistyksestä, jonka oikeuden istunto minulle antoi. Yhä enemmän syventyi ajatukseni siitä, että nainen vasti silloin on lastensa oikea kasvattaja ja miehensä ystävä kun hän on kasvanut yhteiskunnalliseksi toimitsijaksi, kansalaiseksi.

SÄÄSTÄKÄÄ

ostamalla kotumalankanne suoraan tehtaalta. Me myymme suoraan kuluttajille.

Concord Villalankaa

Täysivillaisia, valmistetaan joka vuosi erikoisesti käsinkutojia varten.

Concord Villalangat

ovat taattu kestäviksi, samanvähvuisiksi, hienolajisiksi ja värinsä pitäviksi.

4 oz. kerä 50c; 1 pauna \$2.00; 5 paunaa \$9.00.

Näytteet lähetetään vapaasti pyydetessä.

CONCORD WORSTED MILLS,
WEST CONCORD, N. H.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytääkö VAPAA
LÄÄKEKIRJA—No. 5

Sillä on yli 25 vuoden ja naisten tautille sell. tottuu. Kun myöskin täydellinen luettelo suom. lääkkeitä, jotka Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosi.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitlis sen olla jolainassa suomalaisten koulussa, sillä ette tiedä kukaan että tarvitsette, varokaa hankkua lääkkeitä ja hankkukin toivotte.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkilitto Yhtysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai kello 2 p.m., 713 E. First St.—Tervetuloa.

BRANTWOODIN S. S. Osasto, Box 1, Brantwood, Wis. Osaston kokoukset joka 2 ja 4 sunnuntai Labor Tempelillä, kello 2 iltapäivällä.

CLEVELANDIN S. S. Osaston kirjenvaihto-osote on: 1811 W. 44th St., Cleveland, Ohio. Kokoukset ovat jokaisen kuukauden toinen ja neljäs tiistai. Ilmatat toimii Clevelandin Suomalainen Edistysyhdistys haalilla 1303 W. 58th Street.

FAIRPORTIN S. S. J. OSASTON kirjenvaihto-osote on: 414 New 4th St.

HANNAN Yhdistyneitten Suomalaisen ompeluseuran kokoukset ovat joka torstai-iltana, klo 8. Kokouksien jälestä vanhaan tanssit. Kahvia. Osote: Box 33, Hanna, Wyo.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolassa, joka torstai, kello 2 p.m. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. Y:n ompeluseuran kokoukset pidetään joka kuun ensimmäinen ja kolmas torstai osaston talolla klo 8 illalla. Osote: 719 Montana Avenue.

WAUKEGANIN, ILL. S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla.—Naisosaston kokoukset pidetään joka toinen keskiviikko kello 7:30 illalla.

Sananen kirjallisista harjoitelmista

Suomessa ilmestyvän "Nuori Työläinen" nimisessä nuorison äänenkannattajassa kirjottaa nimim. K. V. nuorison kirjallisista harrastuksista seuraavalla tavalla:

"Rinnan työläisnuorison käytännöllisen järjestötoiminnan alkaa jo nyt myöskin versoa kirjallinen harrastelu. Sitä todistaa jo sekin, että lehtemme saa suurimman osan kirjoituksistaan työläisnuorison omasta keskuudesta. Ymmärrettävää on, että alku on aina putteellista. Mutta ajanmittaan saavutetaan jo parempia tuloksia.

Seuraavassa muutamia ohjeita työläiskynäilijöille.

Kaikkilla aloittelijoilla näyttää kirjallisella alalla olevan se omituisuus, että he lähtevät ikäänkuin maaperää tunnustelemaan runomuotoon puettulla ajatuksillaan, tehden tämän silin varmassa vakaumuksessa, että he siten parhaiten onnistuvat, vaikka säännöllisesti tapahtuu päivittäin. Runomuoto nim. vaatii verrattain pitkälle kehittyneitä kykyä tullaakseen tulkituksi siten, että sen vaikuttavuus kykenee synnyttämään toisissakin samat tunteet, jotka ovat runoilijaa sisällisesti innoittaneet. Ja ellei se tätä kykene synnyttämään, niin silloin se ei olekaan mitään runoutta, — runoa muistuttavaan muotoon ladottuja sanoja, jotka eivät voi vaikuttaa enempää, kuin tavalliset käsilaharjoitelmät.

Aloittelevan on aina lähdettävä suorasanaisesti siirtämään vaikutelman toisille, sillä siten hän parhaiten tulee onnistumaan. Ja jos hänessä runosuonikin väkevästi tykkii, niin parhaan ilmauksen hän sille suorasanaisesti harjoitellut ja siinä itselleen muotoa kehittänyt, voi lähteä runomuodossa yrittämään. Mutta ei riitä yksin, että elää omien tuotteluksien varassa, koska se ei anna sanottavasti itsearvostelun syntymistä, ei myöskään johtamaan heräteisiin toisten tunteuksista. Rinnan kirjallisten harjoitelmien on välttämätöntä hyvän kirjallisuuden lukeminen ja niiden, jotka tuntevat itsessään runosuonen pulppuvan, on tutustuttava runouden helmiin.

Kaunokirjallisueta alalta on etsittävä ainoastaan mestarisen taotkia, sillä se aika, jonka me työnlomassa voimme omistaa kirjallisille harrastuksillemme, on käytettävä mahdollisimman hyvin. Lueka muutama hyvä kirja on paljoo hyödyllisempää kuin kymmenen huonoa. Mutta nyt saattaa joku kysyä: miten tietää, mikä on hyvä ja huono kirja, henkilö joka ei ole kirjallisuuteen perehtynyt? Tähän vastaamme: kollektiivisesti ryhmässä.

Kaikkien kirjallisuutta harrastavien on ryhmittäytävä erikoiseksi kirjalliseksi piiriksi. Näissä kirjallisissa piireissä sitten nuoriso yhteistyössä tulee käsittelemään kirjallisuuden eri muotoja ja ilmaisutapoja, oppien siten vähitellen erittelemään arvokkaan arvoittomasta sekä itsekin pyrkimään luomaan sellaista, jonka valankumouksellinen työväestö ja talonpoikaisto omakseen tuntisi.

Kommunistisen nuorison on luotava kommunistinen kirjallisuuskiri, kirjallisuus, joka on vapaa siitä itsekkästä "vapaakillpallu" tunnusta, mikä on luonteenomaista porvarilliselle kirjallisuudelle. Tämän, jos me otamme johdattimeksi kirjallisissa harrastuksissa, niin silloin varmasti tulemme onnistumaan täyttämään sen tehtävän, jonka työläisvallankumous on asettanut nuorison käsiin; proletariatin kirjallisuuden kukkaansa kehittämiseen."

Edellä olevassa kirjoittelussa on sanottu paljon melkein kynäilijöillemme opiksi otettavaa, joten sopisi seurata näitä asiallisia neuvoja."

RANK AND FILE FEDERATION PERUSTANUT NAIS-OSASTON.

SAN FRANCISCO, Calif. — Työläisten Rank and File Federation on perustanut naisten talousliiton (Women's Economical League), taistelemaan minimipalkan alentamista vastaan. Kaikkia työläisnaisia on kehoitettu yhtymään liittoon ja avustamaan sen työtä.

YLÖS HELVETISTÄ

KIRJ. KONRAD LEHTIMÄKI

(Jatk. edell. num.)

Kauhealla selvytyksellä näkee hän, miten nuo yksinäiset työläisäidit äsken hypähtivät kauhusta kirkaisten vuoteeltaan... Lapsilauma juoksee itkien äidin turviin, kuni linnunpojat emonsa siipien alle... Xiti ottaa pienimmät sylinsä, painaen vaaleatukkaiset päät poveansa vastaan, hän peittää isompienkin päät, jotteivät näkisi noita kamalla leimahduksia — ja rukoo kauhusta kalpein huulin apua Jumalalta... Mutta liekit läheivät nopeasti, lapset alkavat sydäntäsräjähtäen huutaa... Räjähdys,הלדה, räiskettä — ja sinertävä liekki syöksähtää sisään kuni raitvakas, notkea peto... Suunnattomalla tulkielellään se nuolaisee ahnaasti; lasten ohuet paidat, heidän vaaleat kurinsa katoavat silmänräpäyksessä... He huutavat, klemurtelevat... hennot kädet mustuvat, käpertyvät...

ENSIMMÄINEN VADONSÄDE.

Harmua syysaamu oli jo valjeunut, kello oli jo yhdeksän Marcus oli tyytyväinen, että oli Jubilee antanut niin paljon marfiinia: hän nukkui vieläkin.

Sillä nyt näytti entistä kauheamalta. Alaston pakolaistauma oli yhä pihittyneen kuumuuden vaikutuksesta siirtynyt lähemmäksi. Kaikkialla virtasi yhtämitta näytynöitä pakolaisia: puolikuollaaksi pelästyneitä naisia, itkeviä lapsia, tylsästi tuijottavia miehiä. Vähitellen oli tuo sääliittävä joukko lisääntynyt yhä lukusemmäksi — nyt se lainehti heidän ympärillään yhtenä ihmismerenä... Onnettomien lisäksi saapui ympäriltä suuria ihmisjoukkoja, läheldestä pikkukaupungista tull paikunta autoineen, mutta ei ollut mitään tulleita pelastettavissa. He olivat kiihkeesti palanneet hakemaan vaittoita, ruokaa. Kellään ei ollut mitään syötävää — ja pienokaiset alkoivat yhä äänekkäämmiin itkeä ruokaa...

Täydellinen epätietoisuus yhä liisäsi sekasortoa. Langaton sähkölinnätinasema, telefontit, rautatiet, sillat, kaikki oli hävinnyt. Autoillakin pääsi kaupunkiin vain yhtä maantietä myöten.

Ihmiskaari näkivät vain tuon suunnattoman helvettinä hehkuvan roviota, mutta miten kaupunki oli siksi muuttunut, ei kukaan voinut oikein käsittää. Heitä kauhusti vielä enemmän se, että itse kaupungista ei täällä ollut ketään. Pienestä huvilakaupungista vain muutamia. Jokainen ymmärsi, ettei toisella puolella kaupunkia olevasta savumerestä yksikään pelastunut; syntyi pyöristyttyä, mielettömää huhuja...

Eräs pelastusosastoista oli saanut tiedon, että oma hallitus oli julistanut sodan.

Tämä tieto levisi kulovalkeana onnettomien joukossa. Epätietoisuuden, kauhun, surun ja hysteerisen hermostuneisuuden lisäksi puhkesi esiin hurja raivo — tuo joukko näytti taas hullujen laumalta.

Marcuksen koneen viereen tuli muutamia alusvaatteihin puettuja miehiä kysymään, tiesikö hän mitään. Marcus kertoi lyhyesti kaiken muun paitsi vihollisten ja omien pommien laadun sekä matkansa tarkoituksen. Tieto levisi joukossa uskomattomaa nopeasti eteenpäin herättäen raivon

ja katkeruuden huutoja. Marcus kysyi mieluipuoilen olinpaikkaa ja huomasi erään katsaitavan pelokkaasti nukkuvan Julian puoleen ja sitten änytti käheästi:

— Ne menivät kaikki sinne...
— Mitä, onko se mahdollista...? — änytti Marcus katkonaisesti. — Mitä ne sinne menivät...

— Siellä oli eräs pitkä, mielletön mies, — alkoi nuorukainen hilukan tyyntyneenä puhua — joka sanoi olevansa enkeli Mikael ja kehoitti kaikkia uskovaista seuraamaan itseensä tuomille ja taivaan iloon. Kristuksen luo. Monet sanoivat myöskin näkevänsä Jumalan. Riemusta huutaen lähti kokonainen lauma juoksemaan johtajansa jälessä — ja siinä he hävisivät...

Nuorukaisen ääni muuttui yhä käheämmäksi. Ja sitten kysyi Marcus hiljaa:

— Kalkki...?
— Vain muutamit palasivat. He eivät kai olleetkaan hulluja — olivat vain joutuneet eräänlaiseen hysteerisen hurman valtaan...

— Eikö... eikö kukaan kjetannut estää heitä...? — kysyi Julius tuskasta värähtynein kasvoin.

— Ei, — vastasi mies. — Ja miksi? Helle itselle oli niin parempi — ja mitä he olisivatkaan vielä saaneet aikaan...?

— Ihme, etteivät kaikki ole tulleet hulluiksi, — huomautti vapisevalla äänellä eräs toinen. — Kyllä tämä on niin kauhistava yö ollut...

Marcus otti nenällään taskustaan ja alkoi pyyhkiä otsaansa — se oli kylmää hiestä märkä.

Äkkiä kuului läpitunkeva huuto:

— Lentokone!
Kaikki katseet kohosivat yhtäaikaan kulu komenuksesta.

Tavattoman korkealla näkyi todellakin lentokone — samassa ilmestyi pilvenhattaran takana toinenkin, mutta ne olivat niin korkealla, ettei voinut nähdä, kenen lentokoneita ne olivat.

Marcus sieppasi jännittyneenä suuren ilmailukikarin, ojensi sen lentokoneita kohden ja kalpeni — vihollisen koneita...

Lähin ihmisjoukko tuijotti odottaen läheeen. Kun hän ei vastannut kuului kiihkeitä huutoja:

— Mikä, kenen? se on?
— Sanokaa pian!
— En tuota el... siitä nyt... — kierteli Marcus. Silloin huudot räjähtivät uhkaavana karjaisuna:
— Sanokaa paikalla!
— Ottakaa se häntä!
Marcus ilmoitti.

Parin sekunnin tuskallinen äänettyä myys.

— Vihollisten lentokoneita!
— Vihollisten lentokoneita!
— Tulevat tappamaan loputkia.
— Katsokaa, ne pudottavat jota-

kin!
— Ne pudottavat pommeja!
— Pommeja, pommeja!

Nuo huudot kiirivät kalkkialla kauhustuttavana kuin tuomiopasuunan ääni. Se lamautti Marcuksenkin niin ettei hän ymmärtänyt mitään. Konemaisen nopeasti riisui hän vain nahkatakkinsa ja kääri senkin Julian päälle — kuolokoon Julia äkkiä kuulematta näkemättä...

Sekavana hirmumyrskynä pauhasi ja kuohui hänen ympärillään; naiset kirkuivat värähtynein kasvoin, toiset paiskautuivat suulleen maahan ja odottivat väistellen kuolemaa; miehet hypyivät hurjastuneina ja heristivät nyrkkejään mielettömästi ja eläimellisesti karjuen...

Marcus katsahti ylös — ne olivat jo miltei kohdalla.

Silloin äkkiä hypäsi ylös rajusti karjaisten:

— Kuolema ja helvetti! Minä olen hullu toivana! Meillähän on niitä! Julius! Valmiiksi!

(Jatk.)

POIS PORVARILEHDET